

„Stranci se ne integrišu?!?!“
„Žene ne znaju voziti auto?!?!“

Savjetovišta

Ako imaš osjećaj da si ti, tvoji prijatelji ili druge osobe žrtva rasističkih vrijeđanja, mobinga ili druge vrste diskriminacije, imaš mogućnost da se obratiš slijedećim savjetovateljima:

Više informacija ćeš naći na sajtu **BMask-a** (Ministarstvo za rad, socijalna pitanja i zaštitu konzumenata): www.chancen-gleichheit.at

Kontakti

FairPlay. Mnogo boja. Jedna igra.

Selma Vražalica

Tel: +43 1 713 35 94-89

e-mail: vrazalica@vidc.org, baap@vidc.org

www.fairplay.or.at

www.facebook.com/fairplay.or.at

VIDC – BEAMS projekt

Helene Trauner

Tel: +43 1 713 35 94-65

e-mail: trauner@vidc.org

www.vidc.org

www.beams-project.eu

Zara: www.zara.or.at

„Klagsverband“ (Pravno udruženje protiv diskriminacije): www.klagsverband.at

Branilaštvo za jednaki tretman:

www.gleichbehandlungsanwaltschaft.at

Branilaštvo za djecu i omladince: www.kja.at

Wien x-tra info za omladince:

www.jugendinfowien.at

Prijavi diskriminaciju u fudbalu: www.fairplay.or.at

BAAP (Balkan Alpe Adria Projekt)

Alexander Rakowitz

Tel: +43 6811 04 85 110

e-mail: alex.baap@gmx.at

BAAP Bosna i Hercegovina

Damjan Ratković

e-mail: damjan.ratkovic@gmail.com

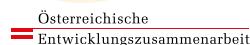
BAAP Srbija

Ivana Milošević

e-mail: baap.serbia@gmail.com

With financial support from the Fundamental Rights and Citizenship Programme of the European Union

Österreichische Entwicklungszusammenarbeit

RESPECT

fare

FAIRPLAY
Viele Farben. Ein Spiel.

NOSSO JOGO
Initiative für globales Fair Play

VIDC
VIENNA INSTITUTE FOR
INTERNATIONAL DIALOGUE
AND COOPERATION

FAC
team

StoDt:Wien

13
WIRTSCHAFTS
UNIVERSITÄT
WIEN

SPORT
MINISTERIUM

ASKÖ

King Baudouin
Foundation
Working together for a better society

Impresum: Izdavač i Vlasnik medijskih prava: VIDC – Vienna Institute for International Dialogue and Cooperation (Bečki institute za međunarodni dijalog i saradnju) | Möllwaldplatz 5/3, A-1040 Beč | Tel: +43 1 713 35 94 | e-mail: office@vidc.org | www.vidc.org | www.facebook.com/VIDCWienerInstitut | Redakcija: Jerry Jarvis Essandoh, Helene Trauner, Selma Vražalica | Prevodi: Michaela Janković, Selma Vražalica | Juni 2014 | Druck: Druck.at, Wien | Grafička: Sanja Jelić | © VIDC 2014

Brošura sadrži tekstove u varijantama bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika.

VIDC
VIENNA INSTITUTE FOR
INTERNATIONAL DIALOGUE
AND COOPERATION

B.A.A.P.
Balkan Alpe Adria Projekt

FAIRPLAY
Viele Farben. Ein Spiel.

stop watching, start seeing

POGAZIMO PREDRASUDE!

Break down Stereotypes!
BEČ U SUSRET BALKANU

učeni i učnice škole „HAS Vienna Business School“ © Trauner/VIDC

Sa priložima učenika i učenica razreda 1A škole „HAS Vienna Business School Hamerlingplatz“ i razreda HS1 i HS2 bečkog instituta UKI.

Christian Oxonitsch

StoDt:Wien

Uvodna riječ Grada Beča

„Vienna meets Balkan“ se ove godine održava već dvanaesti put u Beču. Međunarodni fudbalski turnir iz 2014. godine predstavlja simbol protiv rasizma i intolerancije. Pored bečkih fudbalskih klubova učestvuju i klubovi iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Crne Gore, Srbije, bivše jugoslovenske republike Makedonije i Mađarske. Turnir pruža mladim učesnicima platformu susreta, međunarodne razmjene i zajedničke sportske zabave. Sport povezuje, on je zdrav i predstavlja idealan instrument za ukidanje međusobnih predrasuda, a u idealnom slučaju spriječava njihov nastanak.

Editorial: FairPlay-VIDC

FairPlay se predstavlja

FairPlay. Mnogo boja. Jedna igra. je bečka inicijativa koja se angažuje protiv diskriminacije svih vrsta u sportu. U okviru svojih aktivnosti FairPlay-VIDC ulaže veliki trud u širenje i promovisanje „fer igre“. Pogotovo omladinski turnir „Beč u susret Balkanu“ predstavlja idealnu platformu međunarodnog dijaloga, različitosti i tolerancije. Svake godine FairPlay međunarodnim turnirom okuplja igrače i igračice iz raznovrsnih zemalja u Beču da igraju fudbal, ali pogotovo da se sastanu u duhu tolerancije i družbe bez predrasuda. Fudbalski sport je popularan širom cijelog svijeta i nosi ogroman potencijal spajanja raznih nacija. Upravo tu snagu fudbalskog sporta koristimo kako bismo našim projektima širili pozitivne vrijednosti u društvu. U fudbalu nacionalizam, rasizam i diskriminacija nemaju mjesto! Danas, u skoro svim profesionalnim fudbalskim ekipama igraju igrači i igračice različitih nacija jer u sportu broje samo timski duh, kvalitet igre

Selma Vražalica

Helene Trauner

Koristim priliku da se zahvalim FairPlay-VIDCu koji je u saradnji sa Balkan Alpe Adria Projektom i sa fudbalskim klubovima SC Süssenbrunn i FAC-tim za Beč omogućio ovu manifestaciju koja će biti održana u Beču od 7. do 9. juna.

Svim igračima i igračicama želim fer utakmice bez povreda i zabavan i lijep provod u Beču!

Christian Oxonitsch

Vijećnik grada Beča u oblastima edukacija, omladina, informacija i sport

i rezultat. Porijeklo, boja kože, pol i religija ne smiju da igraju ulogu.

Ove godine FairPlay sprovodi određene aktivnosti u saradnji sa projektom Evropske unije BEAMS „Stop watching – start seeing“. Poseban fokus smo bacili na teme predrasude i stereotipe prema manjinama, naročito u sportu. Sa učenicima i učenicama bečkog instituta UKI (Podržavajuća komisija za integraciju manjina) i Vienna Business School smo radili na ovoj brošuri. Rezultat držiš upravo u rukama.

Ovim putem želimo da se zahvalimo svim učenicima i učenicama kao i njihovim učiteljicama i učiteljima za angažman i trud koji su uložili u naš zajednički projekt! Uživaj u čitanju!

Selma Vražalica & Helene Trauner

Posjeti nas na internetu i pronađi više o našim projektima: www.fairplay.or.at
www.fairplay.or.at/balkan
www.facebook.com/Balkanprojects
www.beams-project.eu

BEAMS – Pogazimo stereotipe!

Stop watching, start seeing

„BEAMS“ je projekt u kojem sudjeluje 15 različitih organizacija iz 11 zemalja članica Evropske unije.

Cilj projekta je ispitivanje nastanka predrasuda i stereotipnih slika prema manjinama i doseljenicima u raznim oblastima društva i kulture (masovne medije, sport, film). Pogotovo u sportu nastaju negativni kao i pozitivni rasistički stereotipi („Žene ne znaju da igraju fudbal!?!“). A mediji igraju veliku ulogu kod oblikovanja javnog mišljenja. Neke saradničke organizacije su se na primjer bavile predrasudama i kliše-jima prema etničkoj grupi Roma i Sintija, dok su druge analizirale rasističke stereotipe

prema crnim ljudima. Pri tome su se bavili pitanjem na koji način su te stereotipne slike povezane sa diskriminirajućim ponašanjem i ukoliko djeluju na održavanje fundamentalnih prava diskriminiranih grupa.

BEAMS projekt je realizovan u saradnji sa Evropskom komisijom (Generalna direkcija pravde – program osnovnih prava i državljanstva Evropske unije) a finansira se uz pomoć Austrijske razvojne saradnje (ADA).

Više informacija o projektu se nalaze na

www.vidc.org i

www.beams-project.eu

SC Süssenbrunn: BEAMS diskusija na temu „rasizam u fudbalu“

U avgustu 2013. godine u okviru turnira bečke lige, održana je diskusija sa igračima kluba SC Süssenbrunn na temu „diskriminacija u fudbalu“. Igrači, navijači i navijačice i posjetioci utakmice su se sastali da diskutuju o uobičajenim predrasudama koje se pojavljuju u medijima i u sportu. Učesnici su pričali i o svojim ličnim iskustvima i doživljajima sa diskriminacijom u sportu. Video simak koji je nastao možeš pogledati na YouTube:

<http://youtu.be/BwemiHSNV3g>

Radionica: Borba protiv rasizma & diskriminacije u sportu

FairPlay je organizovao radionicu i pozvao navijače/navijačice, sportaše/sportašice, trenere/trenerice, naučnike/naučnice itd. da diskutuju o rezultatima rada protiv rasizma i diskriminacije u

sportu zadnjih 16 godina te da razmatraju buduće perspektive. Diskusiju je vodio Bella Bello Bitugu, prvi afrički sudija u Austriji, koji sada vodi odjel za sport na fakultetu Legon u Gani (Afrika).

BEAMS konferencija

Od 27. do 28. februara 2014. godine održana je konferencija BEAMS projekta u Beču. Stručnjaci i stručnjakinje te novinari i novinarka su se sastali da diskutuju ukoliko rasističke predrasude i stereotipi prema Romima i Sintijima i prema crncima i crkinjama ugrožavaju ljudska prava tih grupa.

Saradnja sa Vienna Business School

Bitan element saradnje između FairPlay-VIDCa i BEAMS projekta bila je realizacija konkretnih aktivnosti („pilot actions“) sa omladinicima. Predmet aktivnosti predstavljala je analiza stereotipnih slika, diskriminacije i rasizma te razmatranje ideja za borbu protiv tih društvenih problema. Jedna konkretna aktivnost („pilot action“) je upravo ova brošura koja je nastala u saradnji sa učenicima i učenicama prvog razreda škole „HAS Vienna Business School Hamerlingplatz“ Od januara 2014. ekipa FairPlay-BEAMS projekta (Selma, Jerry, Helene) redovno je posjećivala razred 1A tokom nastave njemačkog jezika kod profesora Maksimiliana Sekire. Početna radionica sa učenicima i učenicama je bila posvećena diskusiji pojmova „predrasude“, „stereotipi“, „rasizam“ i „diskriminacija“ te analizi raznih stereotipnih slika i video sni-

ma. U narednim radionicama su učenici i učenice u grupama radili na konceptu za brošuru. Neki su se koncentrisali na istraživanje relevantnih informacija za članke dok su drugi odlučili da vode intervjue za koje su smišljali pitanja. Uglavnom je svako imao mogućnost na svoj način da bude kreativan. Divan rezultat naše saradnje sa školom držiš upravo u rukama!

Ovom brošurom učenici i učenice razreda 1A Vienna Business School i ekipa BEAMS projekta žele da podrže političku agendu čuvanja osnovnih ljudskih prava manjina i borbu protiv diskriminacije širom Evrope.

Stop-motion – filmski projekt sa djecom i omladinicima zajednice Crnih žena

U okviru BEAMS projekta sprovedena je još jedna aktivnost: Djeca i omladinci zajednice Crnih žena u Beču su zajedno sa umjetnicom Natalijom Hecht nekoliko mjeseci radili na filmskom projektu „stop motion“. Na teme mediji, sport & rasizam djeca su izradila scenarij i kreirali filmske figure. Više informacija o zajednici Crnih žena u Beču možeš naći na: www.schwarzefrauen.net

Uobičajnost/Stereotip: Kategorizacija ili opis ljudi ili grupa na osnovu određenih karakteristika smatrane tipičnim.

Saradnja sa UKI

U februaru i martu 2014. ekipa FairPlay-BEAMS projekta posjećivala je dva razreda završnog obaveznog obrazovanja na institutu UKI (Podržavajuća komisija za integraciju manjina). U okviru radionica se diskutovalo o značenju pojmova „stereotip“, „predrasuda“ i „rasizam“. Ipak veoma ozbiljne teme su razmotrene u opuštenoj atmosferi uz interaktivne vježbe i gledanje video spota koji je sniman sa fudbalskim klubom SC Süssenbrunn. U jednoj grupnoj vježbi učenici i učenice su zajedno i samo jednom olovkom crtali fudbalski teren što nije bilo jednostavno ali zato veoma veselo. Druga vježba je bila

posvećena diskusiji pozitivnih i negativnih aspekata života u Austriji. Većina mladih su izbjeglice odnosno azilanti. Bili su prinuđeni da napuste svoju domovinu i da započnu novi život u Austriji. Njihove lične i dodirujuće priče možete pročitati u slijedećim prilozima. UKI pomaže mladim azilantima/azilanticama, izbjeglicama i migrantima/migranticama između 16 i 20 godina da završe osnovno obrazovanje i da se integrišu u poslovni život. www.uki.or.at

Vienna Business School u posjeti kod FairPlaya. Mnogo boja. Jedna igra.

„Stoji iza svog identiteta!“

Intervju sa suosnivačem inicijative „FairPlay“, Kurtom Wachterom

Kada je nastao „FairPlay. Mnogo boja. Jedna igra.“ i kako vam je nadošla ideja za tu inicijativu?

„FairPlay. Mnogo boja. Jedna igra.“ je osnovan 1997. godine. Ideja je bila da stvorimo inicijativu za borbu protiv rasizma u fudbalu i sportu. Naročito rasizam prema crnim igračima je bio veliki problem.

Kako se u Austriji tretiraju teme „predrasude, stereotipi, rasizam i diskriminacija“?

Za ralik od drugih zemalja Austrija ima prošlost nacional-socializma. Iz tog razloga Austrija nosi posebnu odgovornost a ipak veoma malo čini na tom području. Ja smatram da moramo mnogo više da se angažujemo.

Šta čini FairPlay protiv diskriminacije?

FairPlay sporvodi niz aktivnosti i projekata. Svake godine u oktobru u saradnji sa Austrijskim fudbalskim savezom realizujemo aktivnosti protiv rasizma u stadionima. Fudbalski timovi se aktivno angažuju promovirajući poruke protiv rasizma u stadionu tokom utakmica, plasirajući banere i transparente itd. Osim toga sprovodimo radionice u školama na teme „globalno obrazovanje“ i „socijalna integracija“.

Da li se išta poboljšalo kada poredite današnju situaciju sa situacijom prije 10 godina?

Mnogo toga smo pokrenuli u borbi protiv rasizma, jer se diskriminacija danas više ne tretira kao beznačajan prekršaj. No, u

diskriminaciji na području homofobije nas čeka još mnogo posla.

Intervju su vodile Enise, 15 i Sarah, 15 (VBS).

Šta mogu učiniti ako postanem svjedokinja rasističkog incidenta? Kome se mogu obratiti?

Postoji ZARA, to je mjesto prvog kontakta po pitanju rasizma. Isto tako ima i pravno savjetovanje i branilaštvo za jednak tretman. To su državne institucije kojima se možeš u tom slučaju obratiti. Incidente u stadionu mogu se anonimno prijaviti na web stranici FairPlaya.

Predrasuda je unaprijed donesen sud ili mišljenje o ljudima ili nekom stanju koje se dovoljno ne poznaje niti se temeljito i kritički proučilo, odnosno prije iskustva. Obično je to proširen i ustaljen, unaprijed postavljen stereotipan stav. Predrasude mogu nešto da predstavljaju kao bolje ili lošije nego što je u stvari, znači mogu biti pozitivne ili negativne. (www.politik-lexikon.at)

Vi radite u oblasti sporta. Kako biste opisali situaciju žena u fudbalskom sportu?

Ženski fudbal je najbrže rasteći sport širom Evrope, što ja smatram veoma pozitivnim. No, poredeći sa muškim fudbalom još uvijek vlada velika neravnoteža: uslovi za trening su veoma loši i u svim sferama fali novaca. Na tome bi se trebalo raditi.

Šta se po vašem mišljenju može učiniti da se poboljša situacija žena u sportu.

Moramo promjeniti naš način razmišljanja. Fudbal se još uvijek posmatra kao muški sport, a to bi se moralo promjeniti.

Šta želite za budućnost FairPlaya?

Ideja je uvijek bila da je naš posao završen, znači da možemo da se ukinemo, kad stvorimo svijet i fudbal u kojem diskriminacija i rasizam više ne postoje. Meni bi bilo drago da uspijemo stvoriti svijet u kojem boja kože, spolnost, starost, porijeklo itd. ne igraju više ulogu. Nadam se da će jednoga dana biti moguće da stojimo iza našeg identiteta a da ne postanemo žrtva diskriminacije.

Austrijska reprezentacija na utakmici protiv Obale Bjelokosti (Côte d'Ivoire), 15. nov. 2012. u Linzu

FairPlay – radionice

Sport u opštom i posebnom je konstruktivno sredstvo za unaprijeđivanje razvoja, društvene participacije i ravnopravnosti mladih ljudi. Ciljevi FairPlay-radionica su promovisanje globalnog učenja i uključenja (= svako može da učestvuje) kroz sport. Koristi se popularnost sporta i fudbala kako bi se probudila svijest za participaciju i razvoj mladih ljudi.

www.fairplay.or.at/angebot/workshops

Autorska prava: Trauner/VIDC; K. Wachter/FairPlay; Brandscoetter, Sekira

Moj život u Austriji – Omladinci pričaju

Tokom naših radionica koje smo održavali u bečkom institutu UKI i u školi Vienna Business School, vodili smo mnogo diskusija o predrasudama i stereotipima sa učenicima i učenicama. Došli smo do zaključka da su to često mediji koji migrante, strance i izbjeglice prikazuju na negativan način i tako stvaraju određenu sliku u društvu. To je posebno bolno ako sam pripadaš tim grupama. Učenici i učenice su se bavili tim temama i skicirali su svoje lične doživljaje i priče.

„Mi smo dio ovog društva“

” **Već preko 13 godina** živim sa svojom porodicom u Beču. Imam 15 godina. Prije 25 godina je moj otac došao u Beč kako bi nama omogućio lijep život u Austriji.

Dan i noć je stajao kod crkve „Stephansdom“ i prodavao novine.

Danas razumijem zašto je to radio. Jednostavno samo zbog nas. Htjeo je da omogući meni i mojoj braći i mojim sestrama lijep život. Zato je nakon što je mjesecima putovao kroz druge države odlučio da se naseli u Beču. Imam devetnaestogodišnjeg brata, osamnaestogodišnju sestru i mlađeg brata od devet godina. Najmlađi se rodio u Beču i dobio je ubrzo poslije rođenja austrijsko državljanstvo. Moj stariji brat i moja starija sestra su, kao i ja, relativno rano primili austrijsko državljanstvo. Moj otac ima oba državljanstva, dok moja majka ima samo egipćansko. Zato je za mene i moju porodicu vrlo jasno da smo dio ovog društva. Ali za većinu građana Austrije mi ne pripadamo. Radi moje malo tamnije boje kože i mog izgleda me ljudi često pitaju za moje porijeklo. Ali zašto se zbog izgleda pretpostavlja iz koje

države neko potiče ili ne? Treba li to imati austrijske korijene da bi bio integrisan?

Moji korijeni leže u arapskoj kulturi zato što sam porijeklom iz Egipta. Volim svoju domovinu i potpuno stojim iza nje, ali ja živim ovdje u Beču i idem ovdje u školu. Ovdje imam svoje prijatelje, ali moja porodica živi u domovini.

Imam jako veliku porodicu u Egiptu koja je mišljenja da ja ustvari nisam više prava Egipćanka jer živim u Beču. U biti me u obe zemlje postmatraju kao „strankinju“.

Mene to lično jako nervira zato što me ne definiše samo moje porijeklo nego i zemlja u kojoj živim preko 13 godina.

Ipak i u Egiptu ne želim da me smatraju Evropljankom nego sugrađankom u zemlji u kojoj sam i rođena. Jednoga dana želim opet da se vratim u Egipat zato što volim tu kulturu i moju veliku porodicu. U svakom slučaju i moja djeca trebaju da odrastaju u Beču, ali da ne zaborave svoje egipatsko porijeklo.

S.E., 15

” **Ja sam jedina** u svojoj porodici koja je rođena u Beču. Imam 15 godina. Nas je dvoje, moj brat se rodio u Turskoj. Svi mi, osim moje majke, imamo

„Svidjelo mi se što smo sami mogli da biramo o čemu želimo da pišemo“

austrijsko državljanstvo. Moj otac je doselio u Beč kad je imao 22 godine. On je sam živio i radio u Austriji jer su njegovi roditelji ostali u Turskoj. Nakon vjenčanja sa mojom majkom morao je još 1-2 godine da živi sam u Beču. Kada je moj brat imao jednu godinu mogli smo svi da se preselimo u Beč.

Migrant, Migrantica: Migranti su ljudi koji su napustili svoju državu ili svoje boravište da bi živeli ili radili u nekoj drugoj državi ili regiji (stalno ili privremeno).

Migrantsko poreklo: „Stanovništvom migrantskog porekla“ se nazivaju sve osobe čiji su roditelji (ili jedan od roditelja) rođeni u inostranstvu, bez obzira na pripadnost države. Taj pojam se koristi i za sledeće generacije (tako zvana „druga generacija“) doseljenika. 2012. godine je u Austriji živelo oko 1,5 milijona ljudi migrantskog porekla. (Izvor: Statistik Austria: Migracija i integracija 2013, www.statistik.at)

U Turskoj nas svi smatraju strancima zato što živimo ovdje u Beču. Čak i neki u Beču nas smatraju strancima iako svi osim moje majke imamo austrijsko državljanstvo.

Ja sam isto Turkinja, ali se osjećam ovdje u Beču ugodnije nego u Turskoj. Ne znam ni sama iz kojeg razloga. Ali naravno volim i da posjećujem Tursku, to je ipak moja domovina.

S.A., 15

” Moj život u Austriji je skroz normalan. Moj otac je iz Indije, ali ja se ipak smatram Austrijankom. Ne poznajem ni jednu drugu kulturu osim austrijske. Moja porodica i ja slavimo samo austrijske praznike.

Nekad me u prodavnicama zlobno tretiraju jer sam još mlada.

Meni je jako zanimljivo kada neko govori dva jezika na nivou materinskog jezika.

Ako jedan Austrijanac ne voli strance to ne znači odma da su svi takvi. Kada neko mene ili moju kulturu vrijeđa ja jako dugo diskutujem o tome. Prihvatam sve ljude i vjere ali samo ako i mene prihvataju kakva jesam.

M.J., 15

” Ovdje sam rođena i imam austrijsko državljanstvo. Ipak me smatraju strankinjom ili migrantkinjom. [...] Za mene lično i jeste malo strašno kada me ovdje tako obilježavaju. Jer i na ljetnom odmoru u Turskoj me smatraju u glavnom strankinjom. U Turskoj to i razumijem jer nemam tursko državljanstvo. [...]

Sretna sam što živim ovdje u Austriji. U nekim državama djeca ili mladi ne mogu da idu u školu zato što roditelji ne mogu da im priušte. A mi, djeca i mladi koji živimo ovdje u Austriji možemo sve to da imamo bez problema. Ali neki mladi u Austriji ne koriste mogućnosti koje im se pružaju dok mladi u drugim državama, koji to sebi ne mogu da priušte žele u stvari da idu u školu.

B.Y., 15

” Naši roditelji su porijeklom iz Srbije a mi smo rođene ovdje u Beču. Imamo austrijsko državljanstvo i ne osjećamo se uopšte kao migrantkinje a i ljudi nas smatraju Austrijankama.

Zašto mnogi Austrijanci nazivaju ljude iz država bivše Jugoslavije „Tschuschen“ ili „Jugos“?*

Po našem mišljenju tako nešto samo rasisti govore. Sa druge strane mnogi ljudi jugoslovenskog porijekla koriste pogrdni

Šta uopšte znači mobing?

Mobing znači stalno šikaniranje, mučenje, vredanje i ismijavanje jedne osobe. Razlozi za mobing mogu biti na primer prekomerna težina, anoreksija, religija, itd. (Iztraživale su Pamela, Sanja i Melisa (VBS).

naziv „Schwabos“(„švabe“) kada je riječ o Austrijancima. To je izraz koji uopšte ne postoji, pošto se naziv „Schwaben“ u stvari odnosi na Njemce što malo ko uopšte zna. Nama je u stvari svejedno kako nas nazivaju. Bitno je biti poštovan takav kakav jesi. Ne treba uvijek samo obraćati pažnju na porijeklo već i na to kako se neko ponaša u društvu i kako neko postupa sa drugim ljudima. Karakter uvijek više govori o osobi nego porijeklo.

Izvod intervjua, provođen od Katarine, Marije i Stefanije (VBS)

” Pošto sam bila prekomerno teška školske kolege su mi se stalno smejali. To je bilo užasno vreme za mene.“

G.B., 19, je došla iz Bosne u Beč gdje je doživjela šikaniranje u školi.

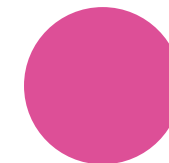
”Neki ljudi pitaju zašto ne ostajemo u svojim domovinama”

” Ja sam Feroz Zahedi i potičem iz Afganistana. Imam 20 godina.

Već godinu dana živim u kući humanitarne organizacije „Caritas“ u Austriji. Živim u malom mestu “Mödling” dok moja porodica živi u Afganistanu. Već tri godine je nisam video i jako mi nedostaje. Stalno pokušavam da se zabavljam nečim da zaboravim koliko mi nedostaje. U Austriji želim puno da naučim, u međuvremenu je moja porodica čak i malo ponosna na mene. Sretan sam što živim ovde. U Austriji su mi Austrijanci mnogo pomogli i ako me nisu poznavali.

„Naučili smo mnogo o rasizmu i predrasudama“

*Pogrdni nazivi na njemačkom za osobe iz zemalja bivše Jugoslavije

Imam puno zanimanja kao na primer fudbal i odbojku.

Moj život ovde je potpuno drugačiji nego u Afganistanu. Ponekad razmišljam o mojoj budućnosti i koliko dugo ću još imati status izbeglice. Ali u mojoj domovini ima mnogo izdajica zato dobri ljudi i moraju da napuste državu. Ne znam tačno koje će mi izazove život još doneti, ne znam da li ću moći da ostvarim moj veliki životni san, niti znam da li smem da ostanem u Austriji. Neki ljudi misle i pitaju zašto ne ostajemo u svojim domovinama. Svi imaju problema. Kod kuće u Afganistanu sam imao dobar i ugodan život. Zbog političke situacije i nesigurnosti sam morao da napustim svoju državu. Pet puta nedeljno posećujem kurs da bi završio osnovnu školu na UKI u Beču. Vikendom radim domaće zadatke ili idem na plivanje. Stalno pokušavam da upoznam nove ljude a i razne kulture. U glavnom sam jako miran i neki me pitaju zašto sam tužan. Zapravo, nisam tužan nego pokušavam da budem miran. Stanujem sa različitim

Izbeglica: Izbeglica je osoba koja napušta svoju državu porekla zato što je tamo proterana (npr: zbog vere, socijalnoj ili etničkoj pripadnosti, političke uverenosti, itd.). Ako podnese molbu za azil u drugoj državi i dobije pozitivno rešenje prima status izbeglice po „Ženevskoj konvenciji o statusu izbeglica“. Sa time ima skoro ista prava kao svi ostali državljani u toj državi. (Izvor: www.politik-lexikon.at)

ljudima iz raznih država. Za mene je to jako zanimljivo da bi upoznao razne jezike. Ali uvek se trudimo da govorimo nemački. *Feroz Zahedi, 20*

” **Ja sam iz Afganistana.** 2011. godine sam došao u Austriju gde sam mesec dana bio u izbegličkom smeštaju „Traiskirchen“. [...] Dve godine nisam dobio izveštaj o statusu azila. 2012. godine sam mesec dana trenirao u bečkom fudbalskom klubu „SK Rapid“. Ali me tim nije prihvatio zato što nisam imao pozitivno rešenje boravka. Do sada sam igrao u tri kluba. Hvala Bogu, prošle godine sam posle dve godine dobio vizu i pomislio sam da sada moram da učim zato što do tada ništa nisam radio. I sada posećujem

kurs na UKI da bi završio obavezno obrazovanje.

Nešto dobro je da sam prošlog meseca dobio azil. Sada imam 16 godina.

A. Jazire Nashenakhte, 16

” **Ja sam Qasemi Zia** i poreklom sam iz Afganistana. Imam 17 godina. Godinu dana živim u Austriji. Šest meseci sam bio u izbegličkom smeštaju „Traiskirchen“. Onda sam došao u Mödling. Sada stanujem u kući Caritasa. [...] Imam puno zanimanja. Najvažnija zanimanja su tekvando i trčanje. I ako nemam para posećujem tekvando-klub u Alp kod Beča. Već osam meseci i po tri sata dnevno treniram taj sport. Do sada sam imao tri takmičenja. Na prvom takmičenju sam pobedio srebro. Na drugom zlato i na trećem opet srebro. Hoću jednog dana da postanem svetski prvak. To mi je najveća želja. *Qasemi Zia, 17*

” **Zdravo, danas govorim** o svom životu u Austriji. Četrnaest meseci sam u Austriji. Stanujem u 10. kvartu. [...] Život u Beču je lep, ali i težak. Život u Beču je lepši kada imaš austrijsko državljanstvo i jako je teško kada si stariji od 18 godina a nemaš državljanstvo. Jer kada imaš držav-

ljanstvo dobijaš više para. AMS (Biro za nezaposlene) može da ti pomogne da nađeš posao što ti donosi mnogo više mogućnosti. Život u Austriji je lep zato što si na sigurnom i možeš da radiš šta hoćeš. Može i bolje da se uči. Škole su jako dobre i jako sigurne. Učitelji i učiteljice su jako prijatni.

U budućnosti želim da postanem tehničar za automobile i da se vratim u Afganistan.

Omar K., 18

„Bilo je i jako zabavno što smo svi zajedno radili“

Azilant, azilantica: Azilant je osoba koja u drugoj državi nego svojoj traži zaštitu, zato što joj u domovini na primer zbog rata pretila životna opasnost. Ta osoba mora da podnese zahtev za azil koji se onda sa strane države odobri ili odbije. Pošto se zahtev ispituje proces može vrlo dugo da traje. Mladi azilanti u toku dugog čekanja ne znaju da li će im se odobriti zahtev ili ne, znači da li mogu da ostanu u toj državi ili ne. (Izvor: www.politik-lexikon.at)

Ljudska prava: Ljudska prava su prava koja vrijede za sve ljude širom svijeta. To se zove „univerzalnost ljudskih prava“. Prvi članak Opšte deklaracije o pravima čovjeka glasi: „Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima. Ona su obdarena razumom i svijesću i trebaju jedno prema drugome postupati u duhu bratstva“. (Izvor: amnesty.at)

Strani studenti i strane studentice u Austriji

Info:
www.oeh.ac.at/
auref

Učenice Vienna Business School razmišljale su o situaciji stranih studenata i studentica u Austriji koji dođu iz inostranstva da bi pohađali fakultet. Bahar Yelgin, Merve Yalcin i Sarah El-Sayerir su vodile intervju sa Rukiyi Eraslan, referenticom austrijskog udruženja studenata (ÖH).

Koliko migranata i migrantica studira na fakultetu u Beču?

Oko 65.000 studenata i studentica sa stranim državljanstvom je bilo upisano na fakultetima u zimskom semestru 2010/11., to je odprilike jedna petina svih studenata. Broj stranih studenata je samo u Luksemburgu, Australiji i Velikoj Britaniji veći nego u Austriji.

Stranac, Strankinja: Kao stranac se smatra svaka osoba koja nema austrijsko državljanstvo. 2013. godine to je bilo više od milijon stanovnika Austrije (od 8,452 milijona ukupnog broja stanovnika). Većina ljudi potiče iz Nemačke, Turske i iz zemalja bivše Jugoslavije. (Izvor: Statistik Austria: Migracija i integracija 2013, www.statistik.at)

Koliko iznosi školarina za migrante/migrantice?

Građani država Evropske unije i austrijski državljani ne plaćaju ništa ako ne prekorače određeni period dozvoljenog trajanja studija (6 meseci) plus dva semestra tolerancije. U slučaju prekorače semestre tolerancije plaćaju 363,36€ po semestru. Pripadnici ostalih država moraju da plate povećanu školarinu od 726,72€ po semestru.

Da li između studenata i studentica iz država Evropske unije i onih koji nisu iz Evropske unije postoji razlika po pitanju usluga?

Studenti i studentice iz država Evropske unije se tretiraju kao austrijski studenti. Njima je lakše nego studentima i studenticama iz ostalih država.

Šta moraju studenti i studentice koji nisu iz država Evropske unije da učine da bi mogli da studiraju u Austriji?

Ako ne žive u Austriji moraju podneti zahtev za studentsku vizu u austrijskoj ambasadi svoje države. Posle toga im se izda VIZA D da bi mogli ući u Austriju.

Da li migranti i migrantice koji studiraju u Beču spominju neke probleme? Ako da, koje?

Strani studenti i strane studentice se suočavaju sa velikim finansijskim problemima. U studiju bakalaureusa ne smeju više od 10 sati nedeljno da rade a u magisteriju ne više od 20 sati nedeljno. Nemaju skoro nikakvih prava na socijalnu pomoć što im otežava studiranje u Austriji.

Autorska prava: Sanja Jelić, Pasam Hecco

FairPlay. Mnogo boja. Jedna igra.

Projekti protiv rasizma

Beč u susret Balkanu

Svake godine FairPlay i partnerska organizacija Balkan Alpe Adria Projekt (BAAP) organizuju međunarodni fudbalski turnir u Beču pod motom „Beč u susret Balkanu“. Ove godine se turnir održava od 7. do 9. juna sa omladinskim ekipama iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne Gore, bivše jugoslovenske republike Makedonije, Hrvatske, Mađarske i Austrije. Više informacija možeš naći u internetu: www.fairplay.or.at/balkan, www.facebook.com/Balkanprojects

„**Najbolje mi se sviđelo** što su ekipe igrale na fer način i da su došle iz toliko različitih zemalja. Bilo je super da su se pojedine utakmice igrale jedna iza druge tako da je svim timovima ostalo još dovoljno vremena za popodnevni izlet u Prater. Želim da se zahvalim organizatorima iz Fairplaya i nadam se da

će i ove godine doći mnogo dobrih ekipa kod nas u Beč.“

Daniel Maurer, SPG FAC – Siemens (Austrija)

„**Ovaj turnir mi je** pokazao da ne može da nas razdvoji nacionalnost niti jezik kojim govorimo! Turnir „Beč u susret Balkanu“ je jedno iskustvo više za mene i što se tiče samih utakmica, ali i što se tiče druženja sa decom iz drugih država. Radionice posle utakmica su bile lepo organizovane. Svi ljudi iz organizacije su sve podredili nama deci. Posebno se radujem što ću i ove godine učestvovati na ovom turniru.“

Đorđe Tomić, FK Karioke, Beograd (Srbija)

„**Želim da se zahvalim** organizatorima turnira FairPlay i BAAP na pozivu da budemo učesnici na turniru. Upoznali smo mnogo novih drugara i sa

„Meni se projekt jako sviđao“

nekima od njih smo ostali u kontaktu. Zabavili smo se odlično u Beču, a ono što je meni ostalo u najljepšem sjećanju je posjeta zabavnog parka „Prater“. Nadam se da će još biti ovakvih turnira i da ćemo opet biti u prilici da posjetimo Beč.”

Aleksa Spaić, kapiten kod FK Leotar Trebinje (Bosna i Hercegovina)

” Turnir u Beču i boravak u tom gradu su mi se veoma dobro sviđjeli. Igrali smo fudbal i družili se sa učesni-

cima drugih ekipa koji su došli iz raznih zemalja Evrope. Želio bih da se turnir opet održi i da imamo mogućnost ponovo da igramo.”

Bruno Aleksandar, FK Kumanovo (Makedonija)

FairPlay Cup

FairPlay Cup je međunarodni omladinski turir za mlade igrače i igrčice ispod 16 godina koji se jednom godišnje održava naizmjenično u Bosni i Hercegovini, Srbiji, Hrvatskoj, Crnoj Gori i bivšoj jugoslovenskoj republici Makedoniji. 2014. Turnir se održava od 20. do 22. juna u Novom Sadu (Srbija). 2015. manifestacija će biti održana u Vukovaru (Hrvatska) u saradnji sa nogometnim savezom Hrvatske.

Aktivnosti protiv rasizma

Smatramo da su aktivnosti protiv rasizma u sportu veoma bitne! Zajedno sa fudbalskim savezima i klubovima sprovodimo akcije na stadionima s ciljem širenja poruke protiv nacionalizma i diskriminacije u sportu.

FARE nedjelja

FARE nedjelje se održavaju svake godine u oktobru u saradnji sa fudbalskim klubovima, školama, organizacijama itd. širom Evrope. Cilj je da partneri sprovedu aktivnosti kojima ukazuju na opasnost diskriminacije i nacionalizma u sportu. FARE nedjelja 2014.: 9. do 23. oktobar. www.farenet.org

Radionica „Fudbal sjedinjuje“

Radionica – Fudbal sjedinjuje ima karakter međunarodne konferencije u okviru koje partneri, predstavnici saveza, sportaši i sportašice itd. diskutuju o relevantnim temama i o tome kako se mogu prevazići problemi vezani za diskriminaciju u sportu.

„Naš klub prethodi dobrim primjerom“

FairPlay-VIDC u razgovoru sa Günterom Furchom, odgovornim za mlade igrače i igrčice u bečkom klubu FAC-ekipa za Beč, koji je ove godine naš partner.

FairPlay: Bečki klub FAC-ekipa za Beč je već 3. puta domaćin FairPlay turnira „Beč u susret Balkanu“. Zbog čega je za klub interesantno da sudjeluje u ovom projektu?

Günter Furch: Za našu djecu je turnir dobra prilika da se mjere sa mladim ekipama iz Evrope a isto tako i da iskoriste šansu za sklapanje novih prijateljstava. Štaviše, turnir je pozitivan jer naš klub dobiva mogućnost da učestvuje na turnirima u drugim zemljama u Evropi. A to su fina iskustva za naše mlade igrače i igrčice.

Ključna riječ „diskriminacija“ – koju ulogu može da igra fudbal (sport) po tom pitanju?

U današnje vrijeme fudbal igra bitnu ulogu kad je riječ o rasizmu, diskriminaciji i isključenju. To počinje u najvišim krugovima hijerarhije kao što vidimo na primjerima FIFE i UEFA a završava se u malim, „provincijskim“ klubovima. Naš klub prethodi dobrim primjerom – u našim mladim ekipama igraju igrači sa svih kontinenata.

“I ženski fudbal je atraktivan i brz”

Intervju sa trenerom bečkog kluba SK Rapid, Zoranom Barišićem

FairPlay: Koliko, po vašem mišljenju, fudbal kao jedan od najpopularnijih sportova ima uticaj na omladinu i društvo uopšte?

Zoran Barišić: Fudbal ima ogroman uticaj na društvo jer izaziva enorman entuzijazam. To je sport koji privlači veliki broj ljudi u stadione i pred tv-ekrane. U sportu,

Imate li neku poruku za naše mlade sportaše i sportašice?

Visoka spremnost i ambicija su veoma važne karakteristike jednoga fudbalera ako želi da postigne dobre rezultate i postane profesionalac. Isto tako i poštenje (fairness) igra bitnu ulogu. S time da je fudbal timski sport isto tako je neminovan timski duh.

naročito u fudbalu, akteri igraju veliku ulogu. Mladi i djeca se često identifikuju sa fudbalerima kao idolima i imitiraju njihovo ponašanje. Iz tog razloga je veoma važno da vrijednosti kao respekt i raznolikost ožive u sportu i da sportaši i sportašice agiraju na osnovu tih vrijednosti.

Koliko mislite da je važno da su u fudalu zastupljena oba pola podjednako?

Fudbal još uvijek na svim razinama dominiraju muškarci. Mislim da bi bilo bitno da se ženski fudbal finansijski i medijski jače podržava kako bi bio bolje prihvaćen u društvu. To važi i za profesionalni i za amaterski nivo. I ženski fudbal je atraktivan, brz i pogotovo u zadnjim godinama je postao sportski veoma kvalitetan.

Imate li neku poruku za mlade igrače i igračice?

Da! Budite aktivni, nađite neki sport koji vam čini zadovoljstvo i koji vas fizički forsira. Nije važno da li je to fudbal, košarka ili nešto drugo. Sport može da predstavlja idealan balans naspram svakodnevnih i

napornih obaveza. Isto tako on je dobar ventil protiv stresa. Sportom se razgrađuje timski duh, disciplina i svijest da se ne može uvijek pobijediti.

Šta vi mislite da jedna manifestacija kao što je međunarodni fudbalski turnir „Beč u susret Balkanu“ može doprinjeti borbi protiv rasizma i diskriminacije u sportu?

Svako sportsko okupljanje – pa pogotovo jedan tako veliki turnir – znatno doprinosi uništavanju predrasuda i borbi protiv rasizma, diskriminacije i nacionalizma! Sportsko takmičenje treba da bude i sigurno će biti u fokusu. A ubijeden sam da će svi učesnici i učesnice doživjeti lijepu sportsku manifestaciju u Beču!

Podatci:
Ime: Zoran „Zoki“ Barišić
Rođen 22. maja 1970. u Beču
Karijera: bivši austrijski igrač jugoslovenskog porijekla (vezni igrač); 1999. igrao u austrijskoj reprezentaciji
Od 2013. trener bečkog kluba SK Rapid

Autorska prava: SK Rapid Wien, Sekira, www.cinimisirimimisi.blogspot.com, www.sevdaerbest.com

Fudbal širom svijeta

„Svi smo mi crni“: Turski navijači i navijačice protiv rasizma & predrasuda

Od Karima, Mohameda, Fatiha i Alija

” Mi smo protiv politike, što ne znači da smo politički nezainteresovani”, izjavljuje navijač kluba Besiktas Istanbul. Uopšte se navijači kluba Besiktas razlikuju od drugih fanova. Grupa Besiktas-fanova “Carsi-Istanbul” je sa svojim porukama već često izazvala uzrujanje. Kao na primjer kada se kompletan stadion solidarisao sa tadašnjim napadačem FC Barcelone Etoóm i odmotao transparent sa natpisom „Svi smo mi crni“.

Za navijače Besiktasa porijeklo ili izgled ne igraju ulogu. Vjera odnosno religija takođe nije bitna, samo „Vjera u Besiktas važi“, objašnjava jedan fan. Kada je zemljotres uništio velike djelove kurdskih gradova, čitava navijačka zajednica se sklonila kako bi pokazala solidarnost sa ljudima koji mrznu. Organizovali su skupljanje garderobe koju su poslali ugroženom narodu. U Besiktasu se “Carsi-ljudi” angažuju za razne socijalne projekte, kao na primjer za djecu bez krova, za ljude sa nekom smetnjom kao i za starije i siromašne ljude. Često se čuje da su navijači Besiktasa “fašisti, agresivci i fanatici!” Da ta predra-

sude nemaju osnove dokazuje akcija “skupljanja čepova kao pomoć ljudima sa ometanjem”.

“Svi smo mi crni!”

„Skupimo čepove za ljude sa tjelesnim i mentalnim oštećenjem i pomozimo im.“

Tokom akcije je skupljeno 2,5 tona plastičnih čepova za recikliranje. Do sada se tim novcima finansiralo 2.000 invalidskih kolica.

Ženski fudbal u Afganistanu

Afganska ženska reprezentacija

Ženska reprezentacija u Afganistanu je osnovana 2007. godine od afganske Olimpijske komisije. Igračice su selektovane iz raznih škola u Kabulu. Iste godine su imale prvu utakmicu protiv američkih vojnkinja koju su pobjedile pet-nula. 2008. godine su odputovale u Pakistan gdje su učestvovala u pakistanskom nacionalnom prvenstvu. Stigle su do finala u kojem su izgubile protiv Belučišana. 2008. godine su sudjelovale u kampu za treniranje u Njemačkoj i učestvovala u islamskom ženskom prvenstvu. Nažalost su u okviru tog prvenstva izgubile svaku utakmicu. 2009. su bile pozvane na kamp za treniranje u Nizozemskoj. Trenutno reprezentacija obuhvata 22 igračice koje trenira Abdull Saboor Walizada.

U Afganistanu ima trenutno 25 ženski fudbalskih klubova. 2010. godine se afganska ženska reprezentacija na južno-azijskog ženskog prvenstvu takmičila sa Nepalom. *Ali Ataii, 17 i Hafiz Shakuri, 19 (UKI)*

Arthur Friedenreich (Artur Fridenrejch)

Arthur Friedenreich (rođ. 1882. godine) je bio crni fudbaler koji je živio u Brazilu za vrijeme kada su samo bjelci

smjeli da igraju fudbal. Njegova majka je bila Afro-Brazilka. Pošto mu je otac bio njemački doseljenik imao je dozvolu da igra fudbal u jednom klubu. Bio je prvi crni igrač reprezentacije Brazila. Prema FIFA je postigao 1239 golova što je jedan od razloga zašto je zabilježen kao najuspešniji igrač svih vremena. (Effet, Banane)

Naši Zmajevi idu u Brazil

Već mnogo godina FairPlay-VIDC zajedno sa Nogometnim savezom Bosne i Hercegovine sprovodi razne aktivnosti protiv diskriminacije i rasizma u fudbalu.

Čestitamo fudbalskoj/nogometnoj reprezentaciji Bosne i Hercegovine na prvoj kvalifikaciji za učešće na Svjetskom prvenstvu u nogometu (FIFA World Cup) u Brazilu i želimo ekipi mnogo uspjeha!

Autorska prava: Afganska ženska reprezentacija, commons.wikimedia.org, Fedja Kravac, Curi, Alois Costötmer

Fokus: Svjetsko prvenstvo u nogometu u Brazilu 2014. godine

Problematika velikih zbivanja

Velika sportska zbivanja kao što je Svjetsko prvenstvo u fudbalu u Brazilu ove godine predstavljaju ugrožavanje prava i životnog prostora marginaliziranih građana. Povodom prvenstva oko 250.000 ljudi iz dvanaest gradova iznošenja moraju da se sele. Te ljude niko ne pita za njihovo mišljenje. Moraju da napuste svoje kuće za što primaju malu finansijsku odštetu. Investicije u Svjetsko prvenstvo u fudbalu su ogromne. Preko 13 milijardi eura su do sada uložene u izgradnju aerodroma, prijevoznika i tele-komunikacije. 1,1 milijarda eura je utrošena samo u izgradnju stadiona. U mnogim gradovima se proširuje mreža metroa. Već u julu 2013. je nastalo mnogo problema na Confed-kapu u Brazilu tokom generalne probe. I putničke karte su poskupile. Trenutno dolazi do masivnih konflikata u „favelama“, siromašnim djelovima gradova. Oko 1000 vojnih policajaca u oklopljenim automobilima pokušava da savlada kriminal u kvartovima u kojima su se raširile narko bande. *Atakan, Oguzhan, Saban (VBS)*

Nosso Jogo (Noso žogo)

U okviru austrijskog projekta Nosso Jogo-inicijativa za globalnu fer igru realizovane su mnogobrojne aktivnosti koje bacaju kritičan pogled na Svjetsko prvenstvo u fudbalu/nogometu u Brazilu 2014. Nosso Jogo na portugalskom znači „naša igra“ i predstavlja projekt koji je usmjeren na promovisanje ljudskih prava i diverziteta. Cilj je da se pokaže realna situacija Brazila mimo klišeja poput plaža i samba-plesačica.

Više informacija: www.nossojogo.at i www.facebook.com/nossojogo.at

Jerry Jarvis Essandoh je razgovarao sa muzičarom Cedrick Mugiraneza alias Ōsi Bua*

Jerry Jarvis Essandoh radi kao vodič radionica za FairPlay-VIDC. Intervju je vođen u aprilu 2014. godine u okviru BEAMS-projekta.

Zdravo Cedrick, molim te ispričaj nam malo nešto o sebi!

Zovem se Cedrick Mugiraneza, rođen sam u Burundiju, jednoj državi u istočnoj Africi i imam 23 godine. Moj otac je bio političar i ambasador i politički jako angažovan. Naša porodica je zbog rata (između grupa „Hutu“ i „Tutsi“ u Ruandi i Burundiju) i radi političke potjere morala da pobjegne iz domovine. Sa devet godina sam došao sa ocem u Austriju, u izbjeglički smještaj „Traiskirchen“. Moj otac je često puta na sopstvenoj koži osjetio rat, neprijateljstvo i rasizam iako su borilačke grupe imale jako puno zajedničkih kulturnih elemenata i živjele decenijama kao susjedi. Njegova želja je bila mir za sebe i svoju porodicu.

Kako je bilo za tebe da odrasteš u Austriji?

Odrastanje ovdje nije bilo jednostavno ali ipak lijepo i poučno. Već na putu za Austri-

ju je bilo dosta prepreka i kada smo ovdje stigli nismo imali puno. Naselili smo se u Gornjoj Austriji gdje sam išao u prva četiri razreda internacionalne osnovne škole u kojoj se govorio i francuski. Poslije škole sam uvijek morao puno da učim (pogotovo njemački) zato što sam obavezno htjeo da idem u sportsku školu. Kasnije u druga četiri razreda osnovne škole sam se uvijek osjećao sigurno, tu nisam osjećao ni problem između bijelaca i crnaca. Od malih nogu već igram fudbal. Ponekad sam se suočavao sa rasističkim izjavama nekih roditelja. Ali u to doba su me štitali moja porodica, prijatelji i suigrači. U toku puberteta i poslije u životu sam doživljavao sve više diskriminacije i neprijateljstva. U fudbalu možeš vrlo brzo postići respekt ako igraš dobro, onda boja kože nije više tako bitna. Sa 17 godina sam igrao i živio u Donjoj Austriji. Bez porodice i prijatelja u blizini je naravno bilo teže savladati sve probleme ali uspio sam.

I šta ti je pomoglo?

Na početku smo bili samo otac i ja u Austriji, ostali članovi porodice su doselili nakon nekoliko godina. Moj otac je bio obrazovan i inteligentan čovjek. Bio je dobar uzor pošto je Austrija i za njega isto predstavljala jedan sasvim novi svijet i novo iskustvo. Imao je puno radnih mjesta kako bi hranio našu porodicu. Od njega sam naučio da su rasisti ustvari glupi i plašljivi ljudi. I ako im daješ mjesta za njihovo glupo ponašanje postaćeš jednog dana isto glup. Treba im se suprostaviti i pokazati da si pametniji od njih jer su rasisti u

stvari ljudi koji nemaju hrabrosti. Ako si strašljiv i bježiš od njih onda im pokazuješ da ni ti nemaš hrabrost. Bolje je da imaš duplo više hrabrosti da možeš i drugima da je pokloniš kako bi zajedno mogli nešto da učinimo protiv rasizma.

Od oca sam i naučio da prilazim ljudima iako oni nisu ljubazni. Kada su mi neki na primjer postavljali glupa pitanja uvezi Afrike ipak sam im pokušavao odgovoriti. Smatram to kao svoju dužnost da pokažem ljudima i jednu drugu sliku Afrike od one koju oni inače imaju.

Kojim predrasudama si se suočavao u Austriji odnosno koju sliku o Africi si ovdje nalazio?

Da su Afrikanci siromašni ljudi, neobrazovani, lijeni da ne znaju njemački. Ali na pitanja sam ja jednostavno na njemačkom objasnio da je moja majka medicinska sestra, moj otac u Kanadi studirao i imao stipendiju i da smo u Burundiju živjeli vrlo lijepo.

Predrasude postaju sve veće ako im se ne suprostaviš nego bježiš od njih. Ali ako se boriš i daješ primjere onda i te predrasude postaju sve manje i manje. Često su to ljudi bez hrabrosti i znanja koji se boje novog i koji uzgaju predrasude. Na nama je da te ljude srećemo puni hrabrosti a ne sa mržnjom kako to neki rade. To su stvari koje ja pokušavam da objasnim.

Da li si zbog toga počeo sa „Ōsi Bua“-projektom?

Da, to je bio jedan od razloga. Postojalo je i mišljenje da crnac nikad neće moći da bude Austrijanac. Sa „Ōsi Bua“ sam im ipak pokazao. Znam da govorim u dijalektu, da vozim skije, volim da pijem pivo, znači mogu isto tako da radim stvari koje mnogi u Austriji vole da rade. Mogu da budem

Austrijanac ako hoću ali mogu isto tako da budem Afrikanac ako želim.

Možeš da budeš sve to istovremeno?

Da, apsolutno.

Mislim da je „Ōsi Bua“ najbolji dokaz kako da postupiš kada drugi ljudi žele da te svrstaju u neku kategoriju. Teško je naći svoj identitet, to je doživotni proces. Niko osim tebe samoga ne može da ti kaže ko si. Veliki respekt za tebe što si se suočio time i što si bio uspješan.

Ōsi Bua je nastao u stvari kroz šalu jednog prijatelja tokom studija. Tekstove sam pisao godinama i jednog dana jednostavno odlučio da snimim. Zanimala me samo reakcija ljudi. Većina je razumjela moju poruku, da neko kao ja isto može da živi kao Austrijanac, da imam svoj identitet i da to još i mogu na muzikalan način da preradim. Najbolje su to razumjela djeca i omladinci.

Hvala na super razgovoru!

Diskriminacija: diskriminirati nekoga znači odvajati, praviti razliku po socijalnim, rasnim, etničnim, vjerskim, individualnim, spolnim, jezičnim, starosnim ili drugim osobinama. Diskriminacija rezultira otežanim ili onemogućenim ostvarenjem određenih ljudskih prava. Diskriminacija u većini slučajeva bazira na lažnim odnosno netačnim izrekama i podacima o jednoj osobi koja je predstavljena na negativan način (Izvor: www.politik-lexikon.at, e.A.)

Rasizam podrazumjeva ponašanje, na osnovu kojeg se ljudi dijele zbog njihovih stvarnih tjelesnih karakteristika (npr. boja kože, izgled) ili njima pripisanim često negativnim atributima (npr. stereotipi) u tzv. „rase“, i po kojima svaka „rasa“ zaslužuje poseban društveni položaj (status).

Ti pripisani negativni atributi se često posmatraju kao „urođeni“. Ako neko tvrdi da su Romi/Romkinje radi porijekla lopovi onda se to može smatrati rasističkom izrekom (Wikipedia)

Video „I bin da Ōsi-Bua“ možeš naći na YouTube <http://youtu.be/t3gNwtcSOB0> ili www.oesibua.at

*izraz na austrijskom dijalektu koji znači „austrijski dječak“